

промислових підприємствах оптимальний термін реальної амортизації основних фондів.

Список літератури: 1. *Бланк И.А.* Управление активами. – К.: Изд-во “Ника-Центр”, 2000. – 720 с. 2. *Борисенко З.Н.* Амортизационная политика. – К.: Изд-во “Наукова думка”, 1993. – 136 с. 3. *Вишневецький В.А., Липницький Д.* Про новий порядок амортизації основних фондів // Економіка України. – 1998. – № 3. – С. 42-46. 4. *Киперман Г.* В интересах развития производства // Хозяйство и право. – 1993. – № 4. – С. 13-22. 5. *Орлов О.О.* Планування діяльності промислового підприємства: Підручник. – К.: Видавничий дім “Скарби”, 2002. – 336 с. 6. *Стадницький Ю., Саган Т.* Амортизаційна політика в Україні: історія розвитку, існуючий стан та шляхи удосконалення // Економіст. – 2002. – № 12. – С. 34-38.

Надійшла до редколегії 06.02.2013

УДК 658.152.5

Методика визначення оптимального терміну амортизації основних фондів на промислових підприємствах/Д.Ю. Крамської// Вісник НТУ „ХПІ”. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ „ХПІ”. - 2013. - № 21 (994) - С. 38-45. Бібліогр.: 6 назв.

В статье рассмотрены вопросы формирования амортизационной политики на промышленном предприятии и предложена методика определения оптимального срока амортизации основных фондов.

Ключевые слова: основные фонды, амортизационная политика, затраты на ремонт.

In the article the questions of forming of depreciation policy are considered on an industrial enterprise and the method of determination of optimum term of depreciation of capital assets is offered.

Keywords: capital assets, depreciation policy, expenses on repair.

УДК 338.26:004

А.І. ЯКОВЛЄВ, д-р економ. наук, проф., НТУ «ХПІ», Харків
І.В. ХИЖНЯК, магістр, НТУ «ХПІ», Харків

ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

У роботі розглядаються загальнотеоретичні основи та методи планування для підвищення ефективності діяльності підприємства. Було розглянуто фактори, що впливають на планування в довгостроковій та короткостроковій перспективі. Зроблено висновки про доцільність використання зазначених методів планування в залежності від використовуваного виду плану.

Ключові слова: планування, статичні методи, динамічні методи, сценарний підхід.

Вступ. Сучасне виробництво характеризується широким використанням комп'ютерної техніки у всіх сферах діяльності підприємства. Сучасні ринкові відносини базуються на підвищенні ролі та самостійності економістів-

© А.І. Яковлєв, І.В. Хижняк, 2013

менеджерів та керівників усіх рівнів у прийнятті та обґрунтованості оптимальних планово-управлінських рішень, спрямованих на раціональне використання обмежених виробничих ресурсів і отримання максимально можливої ефективності. Широке впровадження комп'ютерної техніки та інформаційних технологій в планування сучасного підприємства сприяють досягненню високих кінцевих результатів на підприємстві. Але не всі підприємства можуть дозволити собі використання спеціального програмного забезпечення, особливо це стосується фізичних осіб підприємців та малих підприємств. У зв'язку з цим на даних підприємствах рівень планування виявляється недостатньо виваженим, що знижує ефективність їх роботи та призводить до нераціонального використання ресурсів.

Аналіз основних досягнень і літератури. Проблему використання інформаційних систем та програмного забезпечення для планування бізнес-проектів на підприємстві розглянуто в працях як вітчизняних, так і зарубіжних економістів, зокрема: Черненко М., Сергєєв В.І., Григорьев М.Н., Уваров С.А. Дениел О'Лири, Ивахненко С. та інших вчених.

Мета дослідження, постановка задачі. Завданням цієї статті є дослідження використання стандартного програмного забезпечення для планування на малому підприємстві. **Метою** є створення універсальної економіко-математичної моделі для планування витрат та прибутку на підприємстві.

Матеріали досліджень. Обсяг планово-економічної інформації, необхідної в ході складання планів підприємства, настільки великий, що для її своєчасного аналізу і правильної оцінки потрібно повсюдне застосування комп'ютерних засобів її збору, передачі та обробки. Сучасні інформаційні системи дозволяють не тільки розрахувати основні показники бізнес-плану і побудувати графіки, тобто полегшити виконання необхідних процедур, але і зробити те, що без комп'ютера виконати практично неможливо: розрахувати варіанти і відповісти на запитання "що, якщо?". Для цього застосовуються динамічні методи розрахунку на основі умонтованих у комп'ютерні програми імітаційних моделей, а також аналіз чутливості до варіацій різноманітних показників [1].

Незважаючи на такі переваги статичних методів, як простота і наочність використання, їхнє застосування для оцінки інвестиційних проектів у складних умовах економіки перехідного періоду, що характеризуються високою інфляцією, структурними змінами в ціноутворенні і проблемами взаємних неплатежів є надто важким. Необхідність урахування впливу безлічі динамічно змінюваних у часі факторів обмежує застосування

статичних методів і може бути рекомендовано тільки для проведення приблизних, попередніх розрахунків, із метою орієнтованої оцінки ефективності проекту.

Більш ефективними, що дозволяють розрахувати проект з урахуванням безлічі зазначених факторів, є динамічні методи, використовувані в імітаційному моделюванні. У закордонній літературі імітаційні моделі, що описують діяльність підприємства в умовах ринку називають корпоративними. Ці моделі відбивають реальну діяльність підприємства через опис грошових потоків (надходжень і виплат) як подій, що відбуваються в різноманітні періоди часу [2].

Приймаючи до уваги, що в процесі розрахунків використовуються такі важкопрогнозовані фактори, як: показники інфляції, плановані обсяги збуту та інші, для розробки стратегічного плану й аналізу ефективності проекту застосовується сценарний підхід. Сценарний підхід припускає проведення альтернативних розрахунків із даним, відповідним різноманітним варіантам розвитку проекту. Використання імітаційних моделей у процесі розробки й аналізу ефективності проекту є дуже сильним і дієвими засобом переконання інвестора, що дозволяє через наочний опис чисто управлінського рішення (наприклад: зниження ціни продукції на 5 %) практично миттєво одержати фінансовий результат [3]. Задача планування й аналізу ефективності інвестицій - коректно описати процес формування грошових потоків. Одним із найбільше важливих факторів, що необхідно враховувати в процесі розрахунків, є інфляція.

Результати досліджень. Наслідком необхідності урахування інфляції і впливу факторів часу є використання в імітаційній моделі кроку розрахунку, що не перевищує один місяць. Необхідність вибору настільки малого кроку розрахунку викликана тим, що всі розрахунки проводяться в реальних цінах, причому базовою валютою розрахунку є гривня. Проведення розрахунків у реальних цінах із великим розрахунковим періодом (квартал, рік) призводить до істотних погрешностей у визначенні величини потоку готівки, що пов'язано з більш значущим впливом фактора часу, що визначає зміни значень параметрів, що впливають на формування грошової маси [4]. Особливо яскраво це спостерігається у випадку аналізу проектів, що мають сезонний характер, коли надходження і витрати рознесені в часі на декілька місяців. У той же час, при періоді розрахунку більш одного місяця практично неможливо коректно врахувати вплив фактора часу, що вимірюється в днях (затримки платежів, технологічний цикл, умови продажів, умови залучення капіталу). Звичайно, існують проекти, у яких можна знехтувати впливом

зазначених факторів, тоді має сенс проводити розрахунок у постійних цінах, наприклад, у доларах США при кроку в один квартал або рік [5].

Висновки. Використання зазначених моделей дозволяє не тільки визначити ефективність інвестиційного проекту, але і виробити стратегію його реалізації. Причому можливість побудови альтернативних стратегій із можливістю практично миттєвого одержання результату дозволяє на стадії реалізації проекту запобігти багатьох помилок.

Список літератури: 1. *Івахненко С.* Управління програмного забезпечення обліку і контролю: потенційні переваги і реальні проблеми. Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – №2. – С. 56–62. 2. *Данилин В.В.* "Экономико-математические методы и модели планирования и управления" М.: "Знание". — 1973. — 381 с. 3. *Іванова В.В.* Планування діяльності підприємства. К.: Центр навчальної літератури — 2006. — 472 с. 4. *Селянина Е.Н.* Планирование на предприятии в условиях рыночной экономики / Монография. М.: Рос. Заочный институт текстильной и легкой промышленности. — 1993. — 163 с. 5. World Economic Forum (The Global Information Technology Report) [электронный ресурс] – режим доступа: <http://www.weforum.org/>

Надійшла до редколегії 07.02.2013

УДК 338.26:004

Використання програмного забезпечення для планування на підприємстві/А.І. Яковлєв, І.В. Хижняк // Вісник НТУ „ХПІ”. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ „ХПІ”. - 2013. - № 21 (994) - С. 45-48. Бібліогр.: 5 назв.

В работе рассматриваются общетеоретические основы и методы планирования для повышения эффективности деятельности предприятия. Были рассмотрены факторы, влияющие на планирование в долгосрочной и краткосрочной перспективе. Сделаны выводы о целесообразности использования указанных методов планирования в зависимости от вида плана.

Ключевые слова: планирование, статические методы, динамические, сценарный подход.

In this work the general theoretical framework and planning methods to improve the efficiency of the enterprise. It considers factors that affect planning in the long and short term. The conclusions about the feasibility of using these planning methods depending on the type of plan.

Keywords: planning, static methods, dynamic methods, scenario approach.